

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	480 K
Fél évre	240 K
Három hónapra	120 K
Egy hónapra	40 K

Egyes mára ára 2 korona

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felkötő szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Oháltyeva (Zápolya) utca 1. Telefonszám

MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ÉS ÜNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELVÉN

Veliki Beeskerek, 1928.

XLIX évfolyam, 243. szám.

Vasárnap, 1920 október 31.

Az állam mostohagyermekai

mégis csak a köztisztviselők. A lateinerek. Akik meggondolatlan fővel, fiatalon, telve ambícióval, az állam iránti ragaszkodással, szerénykeretű, de nyugalmas életéről vagy fényes, diésőséggel és alkotásokkal teli politikai jövőről álmodozva, magocsa, tudományos képzetést szerznek meg verkedve az élet nyomeruságaival, küzdik ki bizonyítványait: jogi, mérnöki, tanári okleveleiket, doktori képesítésüket és azután az állam, a köz szolgálatába lépnek. A helyett, hogy az ipar vagy kereskedelem ezernyi kínálkozó ágazataiban képeznék ki magukat és ott keresnék megélhetésüket, boldogulásukat, ahol megbecsülik és méltányolják a dolgozni akaró és tudó alkotó észt és szorgalmas, munkás kezét, ahol az érvényesülés lehetősége, az ipar és kereskedelem állandóan változatos, lüktető és fölfelé fejlődő életében igazán az egyén képességein mulik, nem pedig születési előjogok és pártpolitikai érdekek vagy mindenre kész gerinctelenség tolják előre a szürke sablonos, egyhangu hivatalos élet ranglétráin, néha és pláne manapság csak azért, hogy a gyorsan és szabálytalanul hullámzó napi politika egy újabb fordulatát kidobja arról a helyről, amelyet sokszor igazán sok évi buzgó és becsületes munkával megérdemelt.

Mióta csak a világ fennáll, látjuk a történelemből, vajmi ritkán karolták fel az államok tisztviselőiket, pedig éppen ezek a fentartói, leghübb zászlóvivői, de egyuttal megbuktatóik is.

Azonban úgy látszik, az állam azért különbségeket tesz mostoha gyermekei között és egyik másikáról mégis csak gondoskodik valahogy.

Olvassuk, hogy a közlelmzési miniszter a vasutasok és postások szövetkezetének különkülön egymillió dinár készpénzhitelt adott és majd félmillió dinár értékű árut szerzett be a szövetkezetek részére.

Ez bizony nagyon szép és humanus intézkedés és így is kell bánnia az államnak robotoló rab-szolgáival. De hát mi lesz a többi szakban dolgozó állami tisztviselőkkel?! Most, ma a tél és alighanem kemény tél kezdetén?! A postások és vasutasok amugy is sokkal jobban vannak dotálva, mint a többi állami alkalmazottak, miért jut éppen csak ezek-

nek az állam kegyeiből, miért nem egyformán mindenkinek, igazságosan?

A tanítóknak személyenként négy öl fát rendelt el a községek által beszereztetni az állam. Ez is helyes. De hát a többi köztisztviselő: a megyei, a pénzügyi, a bírósági tisztviselő, a tanár és a többi hennan szerezzék be télire a fáját? Ezek sem természetben, sem pénzben nem kapják a fát. S ha most hozzávesszük azt, hogy a hivatali adminisztráció nehézkes kerekjei oly lassan forognak, hogy egy-egy tisztviselő néha nyolc-tíz hónapig is kénytelen elvárni fizetésének a kiutalását, akkor igazán kétségbe-

eshetik az a többi tisztviselő, akiről az állam megfélekedzik, ugylátszik.

Mikor illetékes helyeken a tisztviselők helyzetéről vagy a közhivatali élet anomáliáiról olvasnak szomorú, bus hangú újságcikkeket, akkor nem megaragudni és büntetni kell, mert hisz a cikk nem vádaskodik, csak kér, panaszkodik mások nevében, mások érdekében koptat tisztességtudóan, hanem fel kell engedni a bürokratizmus rideg jégkérgének és megértően, jóindulattal kell segítségére sietni a tényleg nélkülözött tisztviselői karnak. X.

Leégett a temesvári színház és a Koronaherceg-szálloda.

Az esti órákban az a hír terjedt el városszerte, hogy Temesvárott ma nagy tüzvész pusztított. A tűz délután támadt a Koronaherceg-szállóban és a nagy szélben csakhamar lángokban állott az egész épület. A szállodán kívül leégett a városi színház is. Az éjszaka folyamán a „Torontál” szerkesztősége több ízben hasztalanul kísérte meg hogy telefonon és távirati uton kimerítőbb értesülést szerezzen. A Koronaherceg-szálloda egyike volt a vidék legismertebb szállodáinak. A színházban ezidőszent egy bukaresti román színtársulat játszott.

Halasztást kapott Magyarország a békeszerződés ratifikálására

Páris, okt. 30.

A nagykövetek tanácsa meghosszabbította a magyar béke ratifikálásának határidejét. A kis entente vezető köreiből nagy megütközéssel értesültek erről a határozatról és erősen tiltakozni készülnek amiatt, hogy a szövetségesek nem tartották érdemesnek előzetesen értesíteni a kis ententeot.

Tőzsde.

Beograd, okt. 30.

árték dinárookban.

Valuták: Osztrák korona | Devizák: Berlin 45—, 970, Lei 5450, Márka 49, Dollár | Wien 830, Prága 42—, London 32, Napoleon 120, Léva 42, 11950.

Beogradban tehát:

	ma	tegnap volt
	jugoszláv korona	
1 font	—	444—
1 dollár	128—	129 20
1 cseh korona	—	1 32
1 francia frank	—	8 48
1 lira	—	—
1 márka	1 96	1 96
1 leva	1 68	—
1 osztrák korona	— 38	— 39
1 napoleon	480—	—
1 lei	2 18	2 20

Mégis megkezdik a jugoszláv-olasz tárgyalásokat.

Zágráb, okt. 30.

Az olaszokkal való tárgyalások, melyeket bizonytalan időre elhalasztottak, most egy diplomáciai körökből eredő értesülés szerint egy héten belül okvetlenül megkezdődnek. Miután az olaszországi belső zavargások teljesen lecsillapodtak, úgy hogy a tárgyalásoknak most már semmi akadályja nincsen. Az olasz kormány ismétleten kifejtette azt az óhaját, hogy tárgyalni kíván Jugoszláviával. A tárgyalásokat nem akarják Róma közelében megtartani, mert ennél a megoldásnál sokkal megfélelőbbnek tartanak, ha a francia határ mentén valamely kis városkában ülhetnének össze a delegátusok. Jugoszlávia képviselői három-négy napon belül Olaszországba utaznak.

Véget ért az angol bányász-sztrájk.

London, okt. 30.

Az angol bányásztrájk tegnap véget ért. Az összes munkások november elsején munkába lépnek és elfoglalják régi helyöket. A kormány beleegyezett a napi két schilling béremelésbe és ezt a körülményt közölte a munkaadókkal. A bányamunkások szindikátusa biztosította a kormányt, hogy a szentermelés a felemelt napszám mellett jelentékenyen emelkedni fog.

Hercegovinai bégek összeesküvése.

Beograd, okt. 30.

Hercegovinában egy bégeköl és mohamedán előkelőkből alakult titkos szövetkezet összeesküvését leplezték le. A bégek és vezérük Karadesics Jussuf bég nyilt fölhívást intéztek a muzulmán lakossághoz, amelyben felszólítják, hogy védjék meg a mohamedánok jogait és követeljék Bosznia és Hercegovina számára az önrendelkezési jogot. Egyben megállapították, hogy a bégek titokban a külföldre is intéztek manifesztációkat, segítséget kérve önrendelkezési joguk megvédésére. Az összeesküvők vezérét, Karadesics Jussuf béget és még tizenkét béget, akik az összeesküvésben közvetlen részt vettek, letartóztatták.

A városi közgyűlés.

Tegnap délután 3 órakor tartotta meg a városi képviselőtestület a közgyűlést, mely a meg lehetőségen érdektelen tárgysorozatot mellett is roppant nagy vitákat eredményezett. Berberszki polgármester 3 órakor nyitotta meg az ülést és elsőnek a lisztakció végleges elszámolásáról referált. Jelentése szerint 60 ezer korona jövedelme volt a városnak. Indítványozza, hogy a közgyűlés jutalmazza meg azokat a tisztviselőket, akik éjjel-nappal fáradtak azon, hogy a szegényebb néposztály ellátását biztosítani lehetett. Ezt a pontot hosszú, izgatott vita követte, mert a közgyűlés egyes tagjai azon voltak, hogy a polgármester több ízben határozottan kijelentette, hogy őt a város érdeke vezette mindenkor és ő teljesen meg van azzal elégedve, hogy az akció sikerrel járt és semmiféle jutalmat elfogadni nem akar és nem fog. Végre a makacs javaslattevő is elállt az indítványától.

A továbbiakban a közgyűlés hozzájárult ahhoz, hogy november 1-től a város főlemelje a niai helypénzt. Ugyanek el fogadták a tüzoltó-egyesület segélyezés iránti kérését.

Az Oldal fényképészeti műterem ügyét tárgyalta azután a közgyűlés. Tekintettel arra hogy az Oldal-műterem városi telken épült föl és az ebből befolyó jövedelem elenyészően minimális, a város elhatározta, hogy Oldaltól megváltja a felépítményt. Az előzetes tárgyalások szerint a város 120 ezer koronáért visszaváltja Oldaltól az épületet és saját magáé fogja bérbeadni, hogy a városnak nagyobb jövedelmet biztosítson.

Elfogadta a közgyűlés a bejelentő hivatal létesítésének javaslatát. A villanygyár múlt hóban életbeléptetett felemelt áramdíjának ügyét is tudomásul vették. (Új emelésről jelenleg nincs szó!) Ezuán a tisztviselők fizetésemelésének kérdése következett, melyet hosszú vita után fogadtak el. A javaslat szerint a városi tisztviselők alapfizetésüket dinárban, pótlékaikat koronáértékben kapják meg. Ugyanek hosszabb vitát provokált a városi nyugdíjasok ügye. A polgármester azt javasolta, hogy a nyugdíjasoknak, akiket december 31-ig nyugdíjaztak, fizessen a város rangosztályra való tekintet nélkül évi 2000 korona nyugdíjat. Ezt az indítványt azonban leszavazták és csak évi 1000 koronát hagytak jóvá.

A közgyűlés programján még néhány városi alkalmazott és a szegénysorsnak segélykérése szerepelt amelyet mind kedvezően intéztek el.

Eitemették a görög királyt.

Sándor régens Athénben. — Pál herceg lesz az új görög király.

Szaloniki okt. 30.

Miután a vasutvonal Szaloniki és Athén között meg van rongálódva, ezért Sándor régens Chalkiszig torpedón, onnan pedig különvonaton folytatta útját Athén felé.

Sándor régens Athénben a pályaúdváron ünnepélyes fogadással várták. Fogadtatására megjelentek Venizelosz kormányelnök, a diplomáciai és görög tábornoki testület több tagja. Az utvonalon, amerre az udvari autó elhaladt, a lakosság nagy ovációkban részesítette a régenset. Sándor régens esütörtökön, november 4-én tér vissza Athénből Beogradba.

Athén, okt. 30.

Az elhunyt király temetése pénteken, október 29-én délután ment végbe nagy ünnepélyességgel. Azokon az utvonalon, ahol a temetési menet elhaladt, a katonaság és a veterán harcosok állottak sorfalat. A temetés délután 11 órakor kezdődött és délután 2 órakor ért véget. A temetés után azonnal összeült a par-

lament és ideiglenes régensül Konduriótisz admirálist választotta meg.

Páris, okt. 30.

Csütörtökön Luzernből Athénbe utazott Konstantin exkirály legifjabb fia Pál herceg, hogy elfoglalja a görög trónt, a melyet a görög kormány neki felajánlott. Elutazása előtt Pál herceg ebben a kérdésben hosszasan tanácskozott a svájci görög követtel. Pál herceg most tizennyolc éves. Konstantin exkirály politikája Sándor király halálával teljesen megváltozott.

Athén, okt. 30.

Venizelosz miniszterelnök kijelentette, hogy a görög ellenzék valószínűleg akadályokat fog gördíteni Pál herceg trónralépése elé. Az ellenzék vezetői nyíltan elismerik, hogy Venizelosz és kormánya mindent megtettek, hogy a király életét megmentsék. A kormány Pál hercegtől, mielőtt trónra lépne, bizonyos garanciákat fog kérni. Az ellenzék azt követeli, hogy a királyt a nép válassza meg.

Nem veszik be Lengyelországot a kis-ántantba.

Prága, okt. 30.

Take Jonesku tegnap ideérkezett és két napig fog itt tartózkodni. Először Benes külügyminiszterrel tárgyal, mely alkalommal főleg Jugoszláviáról volt szó. A napokban idevárják Stambulinszki bolgár miniszterelnököt is.

Prága, okt. 30.

Csehszlovákia elutasította Lengyelország felvételét a kis ententeba. A Rigában megkötött béke ugyanis veszedelmesen hasonlít ahhoz a békéhez, melyet a németek annakidején Breszt-litowszkban kötöttek. Csehszlovákia nem hajlandó Lengyelországot támogatni Szovjet-Oroszországgal szemben politikájában.

Pusztító földrengés. Perpignanból jelentik: a madridi lapok limai táviratot közölnek, amely szerint Santa Lucia városát földrengés elpusztította. A földrengés alkalmával több százan életüket veszítették.

Hogyan győzték le a kikötőmunkások sztrájkját. A huzamos ideje tartó kikötőmunkások sztrájkja Newyorkban a legnagyobb mérvű zavaroknak volt előidézője az érkező hajók kirakásánál és hajóindulásoknál. Akadtak mindennap egyes munkáscsoportok, akik a mindennapi kenyér megkeresésére rövid időre munkába álltak, de ezzel még a személyforgalmat se bonyolították le. Még szeptemberben történt, hogy a fehér vonal társaság legnagyobb hajójának, az Olympiának ki kellett volna futnia, hogy Európába vegye útját, de a rakodó munkások megtagadták a szolgálatot és vonakodtak az utasok több ezer bőröndjét a hajóra vinni.

Ekkor a hajózó társaság 150 alkalmazottja, élükön az igazgatóval, az épület portásaival együtt kivonultak a kikötőbe és serényen munkához látva, lehetőségessé tették, hogy a hajó pontosan elhagyhatta a kikötőt. Ugyanigy történt a többi hajózó társaságnál és mivel odaát a dolgozót munkájában megakadályozni a törvénybe ütközik, a sztrájkoló munkások kísérletet se mertek tenni, hogy megakadályozzák a tisztviselőket munkájukban, sőt belátva, hogy pótolhatók és mivel követeléseikből valamit mégis teljesítettek, hamarosan újból munkához láttak.

Letartóztatott anarchista. Milánói távirat jelenti: Malatesta Enricot, az ismert anarchistát, aki az Umanita Nuova kiadója, ma délelőtt a pályaudvaron abban a pillanatban, amikor Bologna-ból megérkezett, a bíróság rendelkezésére letartóztatták.

HIREK

Találós kérdések.

*Mi az, amittől hideg lesz télen
S aminek láttán meghül a vérem,
A kezem, a fejem, a hátam, a lábam,
S hideg lesz tőle az egész szobámban?
Mi az, ami tágas, kinyitott száját
Sohse csukja be s rajta vigan jár át
A zimankos fagy s a süvítő szél
S ami mégis folyton a melegről
beszél?
Ki az — no essék — aki kitalálja?
A kályha.*

*Mi az, aminek tágra nyitott szája
Legjobb bizonyosság az örök szén-
hiányra.*

*Mi az, amibe szemet kéne tenni?
Mi az, amiben tűznek kéne lenni?
Mi az, ami azonban egész hosszú
télén*

*Üresen áll majd a szoba szegleté-
ben?*

*Amitől mindenki hiába is várja,
Hogy majd szén nélkül is magától
lesz lángja?*

*Ki az — no tessék — aki kitalálja?
A kályha.*

Írás a halottak ünnepéről...

és eljőve az innep, a halottak innepje, amikor is nem annyira a halottak innepelnek, mint inkább az élők és főképpen mindinkább az élők és főképpen mindazok a színes lampionokkal, fagygyugyertyák néven ismert szövétékekkel és koszorúkkal kereskedő szatárosok, akik ez időben mondván mondják:

— Jó, hogy halottak vagynak, mert mert máskülönben nehéz volna az élet!

Kimenvén a temetőkerbe, a sírok közé, gyertyákat, lámpákat, hivalkodó szövétékeket gyújtván, hangos zokogással siratják vala elveszett kedveseiket az élők. A gyásznak pompája meghatja vala azokat, a kiknek elköltözöttéi jeltelen sírdomb alatt, koszorútanul és gyertyátlanul töltik innepét a halottaknak és ezt mondják:

— Bizony nincs nekünk még fagygyugyertyánk sem, mert ha volna, megolvastván, száraz kenyereinkre esőpögtetnénk, mert éhesek vagyunk és nincs táplálékunk.

Lapunk következő száma a Mindszentek és Halottak napjának ünnepe miatt szerdán reggel a rendes időben jelenik meg.

Kis Lap mellékletünk, Lapunk mai számának melléklete a „Kis Lap“ gyermekujáság 4-ik száma.

Menetrendváltozás. November elsejével lényeges változások történnek az S. H. S. államvasuti forgalmában. A nagybeckereki forgalmi főnökség területén közlekedő vonatok menetrendje is megváltozik, egyrészt más a vonatok indulási és érkezési ideje másrészt pedig egyes vonalakon több vasutat állítottak be. Lapunk mai számának negyedik oldalán már az új menetrendet hozzuk, amely november elején lép életbe.

Halottak napjára.

Amikor kezdődik az őszi második fele, a falomb fakultan lóg a nedves ágakon és csak imitt-amott csillog fel aranypir-pompában, mint az elhamvadó fátyla, amikor mint apró gyöngyöcskék, dör száll a fűre és a nap hágyadt fényével fénylik a halványkék égboltozatán: akkor ünnepli az egyház Minszentek napját.

Emléknapja ez a halottaknak, az élők fohászokozása a halál utáni nyugalomért. Seregestül zárandoznak az emberek ahhoz a helyhez, hol a halottak pihennek. Egő viaszgyertyákat áldoznak nekik és koszorukat tesznek sírjaikra. Minden temető a gyász és az emlékezés színhelye. De a nagy, az általános gyászban nem nyilvánul az irítozat, mert ez a gyász reményteljes. Nem mint esontváz lebeg fölötté a halál, hanem mint jóságos angyal, átszellemült arcában a teljesülés komoly vonásaival és hervadhatatlan virágokkal hófehér kezében. Nem minden szem látja ugyan így, mert ehhez a látás gyakoroltsága kell és a lélekből kell hatolnia a világossághoz.

Bármilyen vallásfelekezethez is legyen hiva az ember, reméli, hogy halála után más világon új életre fog kelni. Az erről való eszmék és képzeletek a népek műveltségéhez és hagyományaihoz alkalmazkodnak. Még a hitettség sem tart a végpusztulástól, hanem az anyag örökkévalóságáról és annak feltámasztásáról beszél. Így alakul az élet és a halál a lelek és a test örökké tartó, szüntelen körforgásává, a semmis lényegnélküliségtől az anyagi fejlődésig. Ebben a körforgásban vagyunk minden örömmünkkel és szenvedésünkkel, minden erényünkkel és bűnünkkel. És a földkerekség összes vallásai az örök békéről és az örök kinlódásról beszélnek. Amit erről prédikálnak, azt tán egy közös rendszernek nevezhetjük, melynek számtalan változata van.

A kereszténység, mely a megváltásból és a kegyességéből indul ki, finomította ezt a tant és oly nagy arányban szentesítette, hogy minden más tan fénye mellett aranyként elhomályosul. A kereszt diadala és a Megváltó glóriája elhatolt a földkerekség minden részébe. „Pokol, hol a tövised, halál, hol a győzelmed?” Le lettek igazva a Megváltó által, aki elvállalta a világ bűneit. Keljen-e tehát még félnünk a haláltól? Még az is, ki e betűn esügg és a gyebena kínjait az irás szavai szerint képzeli, nyugodtan fekdíhet le halandó testének örök álmára, — mert a halál, mely elé valamennyien haladunk, hatalmas közvetítő nemcsak a között, e kit átölel és a között, aki túléli, hanem a meghalt és ama megfoghatatlan, kifürkészhetetlen lény között, kit Istennek nevezünk.

Miket tekint ő erényeknek és miket bűnöknek? Az emberek osztályozták ezeket, törvények és erkölcsiség sorra megnevezik, de magasabb bíró más értéket kölesönöz nekik, összekeveri a sorsokat, úgy, hogy halandó szemünkkel már nem vagyunk képesek felismerni, mi a válogatott és mi a kiselejtett.

Azért a régi tan bölcsessége szerint csak jót mondjunk a halottakról. Senkise tudhatja, hogy erénye Isten előtt nem olyan-e, mint az elszaradt fű és büne nem csillámlik-e mint a drágakő a Megváltó tövis koronájában? Morál és erkölcsiség tág fogalmak, melyek évszázadonként változnak a sokszor fordul elő, hogy később erénynek tartják azt, ami előbb bűn volt.

Csak a kiegyenlítés marad mindig egyforma és ezt a kiegyenlítést Istennek és örökkévalóságnak nevezzük! Engesztelőleg lebegnek a megváltás Krisztusi arculi tával a mindenség napjai, csilaga fölött; védőköpenyegükbe burkolják temetőinket is és előkészítik Minszentek ünnepét.

Rohanjunk bár elbizakodottan az életen át, ragadjuk bár magunkhoz az élet örömeit, vagy baktassunk a gondok és végtelen szenvedések tövises ösvényein, mégis a sokalaku élet ezerféle kigyózó utjain jussunkhoz jutunk és ez a juss a halál, Minszentek napja, jussunk ünnepele.

Koszorumegváltás. Pisch János pincér elhalálozása alkalmából a pincérek szakszervezete gyűjtést rendezett és ennek összegét 2437 koronát az özvegynek juttatta. Adakoztak: Pincér pót. egylet 600, Vendégiosok és kávéosok szakegyelet 400, Tosko P. 100, Pónics V. 50, Oszto J. 50, Arnold A. 50, Pöltzl K. 40, Fürst G. 40, Krpecz R. 40, Lambert J. 40, Hedrih K. 40, Tebesz J. 40, Vinakov E. 40, Kirtyánsz K. 40, Keller J. 40, Dugyik I. 40, Norizsán I. 40, Galantai K. 40, Mirca V. 40, Gombár J. 30, Losch F. 30, Kószó P. 30, Kovács A. 30, Tószics Sz. 30, Mitter L. 20, Fiedermutz J. 20, Seirich I. 20, Paul M. 20, Subony J. 20, Totón E. 20, Roth J. 20, Güntner A. 20, Gotlib F. 20, Gotlib L. 20, Kromf M. 20, Klop A. 20, Kovácsévics Zs. 20, Mur K. 20, Radivojevics A. 20, Kecskeméti P. 20, Klat I. 20, Perkov I. 20, Grósz I. 20, Frank I. 20, Piszárov Cs. 20, Kejjácsky Sz. 20, Trojkovics P. 25, Mersdorf P. 12, Szeletei K. 10, Laza P. 10, Stumpf M. 10, Markovics E. 10.

A többtermelés Magyarországon. Magyarország többtermelésének problémáját lenyegesen megkönnyítene, ha sikerülne nagymértékben feljavítani az Alioid kötött talaját (8-10 millió hold) és ha sikerülne egészséges termőfölddél változtatni a szikes területeket (1 millió hold körül). Új talajjavító gép és módszer feltalálásának hírére vesszük. A feltaláló Kuzdényi Szilárd mérnök. Az új géppel — hír szerint — a talajnak vékony felső humusz rétege alatt lévő, összesűrűsödött második réteget gazdaságosan föl lehet lazítani, a felső rétegből termőfölddél keverni. Így a talaj a levegő és a csapadék nagy mélységre átjárja, a talaj a tápanyagot termelő mikroorganizmusok tenyésztésére nagy mélységben is alkalmassá válik. Az új eljárás — hír szerint — a szikes talajokat fokozatosan maximális termelőképességűvé javítja. A szikes területek egy-két év alatt jól jövedelmező gazdaságokká alakíthatók át. Az új gépet és az új rendszert most próbálják ki.

SPORT

Vasárnap délutáni mérkőzések. A vasasok testedző körének sikerült személyes utánjárással a kikindai csapatot ma délutánra lekötöni, jóllehet, Kikinda a hét folyamán footbalszezonját befejeztnek nyilvánította. Dicséretre méltó a Vasasoknak az az áldozatkészsége, mellyel Beeskereknek egy jobb matchet biztosított. Tekintettel a Vasasoknak arra a nagy ambíciójára, hogy Kikindát egyszer legalább hazai pályán megszorítsák, igen szép küzdelemre van kilátás. De nehogy a mindenen való győzni akarás lesúlyessze a játék várandó nivóját! A mérkőzés fél 3 órakor kezdődik. Bíró: Krizsan kapitány.

A Viktória I. a. csapata vasárnap délután Törökbecsén, hétfőn délután pedig Óbecsén játszik. Hétfőn délután, amennyiben más helybeli egyesület nem játszik, a Vasasok a zombolyai Sportegylettel játszó le szezonzáró mérkőzésüket.

D'Annunzio pénzzavarban...

A lapok írják, hogy D'Annunzio a fiumei cápa, illetve a fiumei államfő, mintahogy ez egy rendes bohémhez illik, megint pénzzavarban van. Ez a hír nem újság, mert a részeg költőkirály, jobban mondva királyköltő egész életében állandóan pénzzavarban volt. Nincsen az a tengernyi sok lira, amit D'Annunzio el ne hegedült volna a legközelebbi időn belül Amig nem volt államfő, ha pénzzavarban volt, színésznőktől, hercegnőktől és egyéb hiszterikáktól pumolta ki a szükséges lírákat, most, hogy egy általa összefabrikált peches kis tréfacországnak a humoros uralkodója, hát hogyan is szerezhetne másként dohányt, minthogy a saját államának berendezését adogatja el.

Más rendes államfő, ha pénzmagra van szüksége, kölcsönt vesz fel a bankoktól vagy külföldi adókat eszel ki. A kopaszfejű, kecskeszakállú vén satyr D'Annunzio, a lírai tenor egészen más módszerrel dolgozik. Ő egyszerűen elköttyavetyél valmit a letláról. Ime most is: D'Annunzio nem kapta meg az olasz kormánytól a kért kétszázmillió lírát.

Mit tesz erre egy fiumei államfő. A fiumei államfő nem jön zavarba. Fogja magát elmegy a kikötőbe és eladja az ott gyanutlanul horgászó hadihajót ötvenezer líráért a zsidónak. Hát nem a legbohémabb bohém ez az államfő. Kétszázmillióra van szüksége, de megelégszik ötvenezerrel is. Mert az a fő, hogy momentán legyen egy kis aprópénz. Momentán: estére legyen egy kis csengő lira, mert a nők, az egy kicsikét kicsi sok kicsi nők ott a fiumei háremben nagyon szeretik a pezsgőt a parfümöt, meg a selyemruhákat. Az államfőnek mindennap szüksége van egy jókora adag mámorra. Egyszer szerelmi mámorra, máskor a dicsőség mámorára szomjazik. Mikor aztán elszállt a mámor és elfogy a csók meg a pezsgő, akkor a bohémkirály ismét kimegy a kikötőbe és eladja harmincezerért a másik hadihajót.

Körülbelül így csinálták a régi királynak is, de még sem ennyire szemérmetlenül és ennyire paralitikusán.

Van azonban ennek a bámulatos óriási pénz-költőnek egy másik, szintén egészen pompás pénzszerzési módja.

A mester kieszelt egy új törvényt, mely szerint Fiumében csak neki van joga a házasságokat felbontani, a házasságokat felbontani, a házasságokat felbontani. Tízezer lira a taksája ennek. Zseniális ötlet. Egy hatvanézer lakosságú városban, a hol pláne olyan forróvérűek a férfiak meg a asszonyok, mint Fiumében, egészen bizonyosan mindennap akad olyan férj,

vagy olyan feleség, aki megunta a szent házasságot és szeretne egy kicsit a szomszéd kertjében legelni, a más rózsját letépni... Egy gyors válás, tárgyalások, ügyvédek nélkül már hogyne érne meg tízezer lírát. Az ember a föld alól is előkaparja, a legjobb barátja zsebéből is kilopja, ha éppen arról van szó.

Szóval a leleményes D'Annunzio, ha pénzzavarban van, azért soha sincsen zavarban. Ha elfogy is majd a hadihajója, de nem fogynak el Fiumében a szeretni vágyó élni akaró forró vérű signorok és signorák.

Pofa Mór.

A bulgár-jugoszláv határ.

Pirót, okt. 30.

Jugoszlávia és Bulgária közötti határ megállapítása csak a következő hó elején fog megtörténni. November végén csapataink meg fogják szállni Bosilgradot és Caribrodot.

A franciák bombázzák Odesszát.

Helsingfors, okt. 30.

Finn lapjelentések szerint francia hadihajók megkezdették Odessza bombázását. Az Izvestija jelentése szerint azonban Odessza kitűnően meg van erősítve, úgy, hogy a franciák akciója nem járhat sikerrel.

A belga kormány szociális programja.

Páris, okt. 30.

Brüsszelből jelentik, hogy Van der Welde, a belga kormány szocialista tagja ismertette a kormány szociális reformjait, amelyek a mai állapotok szerint a program minimális teljesítményét jelentik, de a jövő feladata az, hogy a teljes programot kiépítsék. Az egész program alapelve, hogy mindenben a munka elsőbbségét ismeri el a tőke felett és a további szocializálás mellett küzd. Van der Welde a beszéd végén kijelentette, hogy a lefegyvezett Németország ellen nem szabad semmiféle támadó akciót kezdeni.

Olaszország új német nagykövete.

Páris, okt. 30.

Olaszország németországi nagykövétvé Tresati szenátort, a turini Stampa tulajdonosát nevezték ki. Tresati Giolitti jóbarátja és ismeretes germanofil érzelmeiről.

A szovjet beszünteti a déli front hadműveleteit.

Helsingfors, okt. 30.

A szovjet központi hadvezetősége kijelentette, hogy a téli helyzetre való tekintettel a déli fronton minden katonai operációt megszüntet.

A VÁROSI MOZIBAN
vasárnap
HALEZYONE
megy.

A Veliki Bečkerek-i forgalmi főnökség területén közlekedő személyszállító vonatok menetrendje.

Krvényes november 1-től

Veliki Bečkerek—Pancsevo

800	i. V. Bečkerek é.	2117
	é. Kovacsica	1913
701	é. Pancsevo	1780

Veliki Bečkerek—Vrsac

880	1700	i. V. Bečkerek é.	741	1809
759	2121	é. Vrsac	i.	300 1380

Vel. Bečkerek—Vel. Kikinda

1261	i. V. Bečkerek é.	1246
1594	é. Karlova	1003
1680	i.	980
1702	é. Vel. Kikinda	848

Veliki Bečkerek—Zsombolya (keskenyvágány)

1310	i. V. Bečkerek é.	840
1723	é. Zsombolya	i. 240

Veliki Bečkerek—Subotica

1217	i. V. Bečkerek é.	1246
1524	Karlova	1003
1659	Csoka	882
1930	é. Subotica	i. 536

Subotica—V. Bečkerek—Pancsevo

580	i. Subotica	é. 1950
1501	Vel. Bečkerek	1217
1646	é. Pancsevo	i. 880

Vel. Kikinda—Karlova

Vel. Kikinda	i.	400	848	1425	2243
Karlova	é.	442	980	1507	2315

Karlova—Vel. Kikinda

Karlova	i.	2150	1620	448	1040
Vel. Kikinda	é.	2282	1702	525	1122

Zsombolya—Sireg

1755	i. Zsombolya	é. 872
2047	é. Sireg	i. 500

Zsombolya—Óregfalu

1600	i. Zsombolya	é. 218
1917	é. Óregfalu	i. 042

Vrsac—Bela Crkva

1242	i. Vrsac	é. 1624
1514	é. Bela Crkva	i. 1441

Kovacsica—Szamos

1400	i. Kovacsica	é. 847
1557	é. Szamos	i. 527

Secsanj—Szamos

500	i. Secsanj	é. 1850
597	é. Szamos	i. 1780

Samos—Alibunár

700	é. Samos	i. 1708
812	i.	é. 1810
	é. Alibunár	i.

Vrsac—Pancsevo

880	i. Vrsac	é. 1781
1280	é. Pancsevo	i. 1400

Gépiró kisasszonyt

ki a magyar, német és lehetőleg a szerb nyelvet bírja, azonnali belépésre keresünk.

Torontáli Agrárbank
Gabonaosztálya. 1935

Telefon 329. Telefon 329.

Krausz Gyula

Veliki Bečkerek, Gundulityeva (Toldy Ferenc) utca 71. szám.

Gép-, motor- és autójavító műhelyei, vas- és fémöntődéje, vízvezetékszerelési vállalata üzemét megkezdte a legmodernebb felszereléssel. 1934

Vallaja minden szerkezetű gőzgép, motor és szivattyutelepek szerelését és javítását, jéggyárak üzembehelyezését és üzemfentartását, vas- és fém megmunkálást. Gyors és szolid munka. Olcsó árak.

Műhelyfőnök: Agoston Ede, a közbiztonság v. főgépésze.

Dalmát állami tisztviselő

keres a város központjában egy elegánsan butorozott, villanyvilágítással berendezett szobát

Ajánlatok „Dalmát” jelge alatt a lap kiadóhivatalához intézendők. 1936

Sok időt

pénzt és fáradságot takarít meg, ha hirdetéseit a 1931

Fuchs-féle Novi-Sadi

hírlapterjesztési és nemzetközi hirdetési vállalatnál eszközli.

Jó karban levő

fűszerüzleti berendezés

Tiszaszentmiklóson jutányos áron eladó.

Érdeklődők forduljanak a kiadóhivatalhoz, vagy Tiszaszentmiklóson a vasúti vendéglőshöz. 1919

Eladó 1930

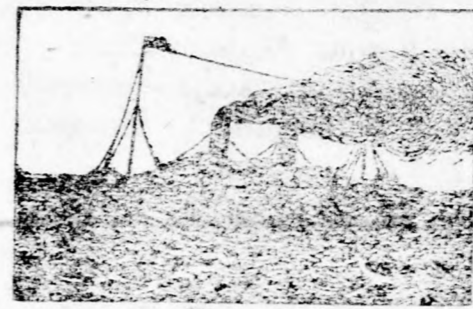
kávéház és vendéglő

Zentán a Fő-téren Tiszakávéházam eladó és azonnal átvehető.

Bővebbet a tulajdonos ad Baráti Vince.

KÁVÉHÁZBAN, VENDÉGLŐBEN KÉRJÜK A TORONTÁLT

Havreből Amerikába csak 6 nap!

Az egyedüli legszebb útvonal! Jegyek minden útvonalra, jegyek a Simplon-Orient-Express (Ljubljana-Páris) vonat hálókocsokra. Egyéb felvilágosítások kaphatók

IVAN KRAKER szabadalmazott utazási irodájában
LJUBLJANA, Gosposvetska (prej Marije Terzije) cesta št. 13, Kolizej 1527

Nagyobb mennyiségű

finom asztali só

a napokban érkezik.

Vagontételnél a legolcsóbb áron ajánlja:

özv. Guttmann Jakabné és Fiai

Veliki Bečkerek, Zsitni trg. Telefon 96

Deszka,

léc (Staffel), faragott épületfa, valamint szálfa (gömbo) minden méreletben, továbbá elsőrendű cserhél

vagontételekben, nagyban és kicsinyben kapható. 1893

Kevevárai Bank Rt. faosztálya Kovin.

Vendéglős ur!

Akár hogy is hányja-veti Bort, pálinkát a legjobban veszi

Kohn Ignác

bor- és szeszáru nagykereskedésben Veliki Bečkerek, volt Linyacski-féle ház a nagyhíd mellett. 1814

Rüht

és viszketegyet 4 nap alatt biztosan gyógyít a katonaságnál kitűnően bevált

SVRABULIN

Kapható csak a NIKOLICS-gyógyszertárban Veliki Bečkerek, Zsitni trg (Gabona-tér)

Egy teljesen berendezett

hálószoba

eladó. 1937

Értekezni és a butorokat megtekinteni naponta d.e. 11-12 óra között lehet dr. HUBERT ZSIGMOND ügyvédi irodájában

Géptechnikai iroda és nagykereskedés 1413

Franjo Kiseljak

Irodák: ZAGREB, Preradovičeva ul. 9. sz. - Telefon 18. szám.
Fiók és gyár: KARLOVAC, Riječka ul. 21. sz. - Telefon 84.

Ipari és gazdasági gépek, elsőrendű szerszámok, benzínmotorok, lokomobilok, injektorok, gépkenő szivattyúk, lubrikátorok, manométerek minden célra, vízi, gőz- és gázcsövek alkatrészekkel együtt, decimális mérlegek, mindenféle szivattyúk, gummi- és kendercsövek, különféle fémek, acél, különböző olajok, benzin, hajtószíjak minden üzemre, valamint az összes műszaki szükségletek nagy raktára.

Raktár: Zagreb, Ilica 47. Iroda: Zagreb, Preradovičeva ul. 9.

„Ambrózia“ Cukorka-, Keksz- és Konzervárugyár R.T.

Ezelőtt: Első Nagybecskereki Csokoládé- és Cukorkaárugyár, Holländer J. Károly
VEGIKI BECSKEREK. Telefon 98. szám.

Gyárunk évi
 termelő-
 képessége
 500 000
 kilogramm!

Cukorka osztályaiban:

Superior árukat 30-40 mintában
 Fourec selyemárut töltve
 Töltött méz- és maláta-cukorkát
 Erőpasztillákat és menthol-árut
 Dragée árukat 10-15 mintában
 Harlekin rudakat
 Különféle roks-dropsokat
 Kávé, tej- és gyümölcs-karamellákat
 Szerencse csomagokat
 Finomabb fondantokat
 „Ambrózia“ desszerteket
 Salon cukorkákat
 Célék árukat
 Caffée à la Crèmeket stb., stb.

Gyárt:

Süti osztályaiban:

Comsum-süteményeket
 Hilda-süteményeket
 Robinson-süteményeket
 Mézes-süteményeket
 Piskotákat
 Tea-süteményeket
 Pozsonyi mákos- és diós-kifliket
 Karlsbadi zwichkot
 Kekszeket
 Bisquit-süteményeket
 Vaniliás táblákat
 Pasiancokat stb. stb.

Csokoládé osztályaiban:

Csokoládé-desszerteket 1/4, 1/2 és 1/1 kg
 csomagolásban
 Likőr, rum és maraschino töltésű
 bonbonokat
 Pralineeket
 Csokoládé grillas-bonbont
 Csokoládé napólitánereket
 Csokoládé Columbia-desszertet
 Csokoládé Mignon-szeleteket
 Csokoládé Adria-szeleteket
 Csokoládé desszert-ostyákat stb. stb.

Gyárt-
 mányunkat
 a legolcsóbb
 napiárban
 ajánljuk!

Karácsonyi díszárukat.

Gyümölcsizeket.

1932

Fontos anyagbeszerzés folytán elvállalunk egyelőre a következő három osztály szerint

teljes temetésrendezéseket

Az árban benfoglalatik: fakoporsó, szemfedő, párna, kereszt, irás, gyertya, lelkész, hitközség, bérkocsi, kétlovas halottaskocsi, koporsó-vivők és sir. I. osztály: 1937 korona, II. osztály: 1655 korona, III. osztály: 1253 korona.

Bencze Antal és Fia érc-, fakoporsó- és szemfedőgyár.
 Első Nagybecskereki Temetkezési Intézet.

DANICA

**CIPŐ-
 KRÉM**

tisztít, puhít és fényesít.

Gyártja:

„SLAVIA“ vegyi cikkek gyára
 tvornica kemičkih proizvoda d. d. Zagreb,
 Ilica 213. Telefon: 5-46. Sürgőnycim: „CEMIA“

A

„CROATIA“

zseblámpaelem

a legjobb anyagból
 készül, égési időtar-
 tama 8-10 óra.

Viszontelárusítókkal
 szemben 4 heti garancia
 és a meg nem felelő
 kicserélése.

Gyári árak!
 Kockázat kizárva!

Kizárólagos képviselő
 a Vojvodina egész
 területére a

„VOLTA“ Műszaki és Villamossági Részvénytársaság.
 Veliki Beeskerek. 1915 Telefonszám 137.

Üzembelen levő „Indrich“ szabadal-
 mazott daráló egy kisebb darálóval,
 felvonóval, 6 lóerős „Ganz“ villany-
 motor indítóval, transzmisszió, szecska-
 vágó, körfűrészszel

eladó

Nádas Ignácnál
 Hengermalom Sombor,
 Bácska. 1928

RIZS

elsőrendű olasz áru
 100 kg-os bálákban
 és 20 kg-os zsákok-
 ban (postaszállítás-
 : : hoz) kapható : :

BÖHM ÁRMINNÁL, NOVI SAD

Gazdasági R.T. fűszer- és gyarmatáru-osztálya

Telefon 278

Telefon 278

Ajánlja állandóan dusan felszerelt raktárát:

Legfinomabb francia likőr
 Medicinal cognac
 Valódi Jamaica rum
 Pelinkovác
 Oszilvórium
 Törköly
 Borovicska palackokban
 Legfinomabb deszert-
 csokoládék
 Cacaok
 Caramellák

Drázé, Superior bonbonok
 Piskóta
 Teasütemény
 Manduia
 Tea
 Valódi francia mustár
 Bors
 Szegfűszeg
 Rizs
 Kávé
 Fahéj

Köménymag
 Különféle festékek
 Lakkek
 Linoleum
 Cigarettafüvel
 Cigarettafüvel
 Gyertya
 Cipőkrém
 Sól
 Legfinomabb táblaolaj
 Valódi denat. szesz 92%

Valódi Ecetsav 80%
 Sarg-fehér Calodont
 Arc krémek
 Toilette-szappannok
 Tenta antracén
 Federweiss
 Bittersalz
 Kredencpapír
 L-vélpapír
 Schmirglipapír
 Zsírzsóda 100% lútvacsi

Sürgőnycim:
 Gazdasági
 fűszerosztály

Sürgőnycim:
 Gazdasági
 fűszerosztály

és minden egyéb az e szakmába vágó fűszer- és gyarmatáruk.

Megrendelések azonnal és pontosan eszközöltetnek a legolcsóbb napi árban.

1868

Egy létesítendő nagyszabású kertészet vezetésére szakembert keresek, aki speciális virágkultúrában nagyobb gyakorlattal bír. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével, működés leirással és bizonyítványmásolattal: **Bánsági Malomipar R.-T., Adler igazgató, Vrsac—Versec.**

Házi és mezőgazdasági faárucikkek

faragott tejszűnyők és vályuk mindenféle nagyságban, kenyérsütő, pék- és buzalapátok, kubikos- és házitálcák, kocsirudak, facipők és nyírfaseprők, gyékénykosarak, sziták és különféle házi és gazdasági szükségleti cikkek nagyban és kicsinyben

1914

kaphatók

FEIGL KÁROLY-nál
(Ezelőtt S. Schossberger-cég)
Žitni trg, Dungyerszki-palota.

Vasárak

u. m. vasak, mindenfajta drót, patkó- és patkószeg, továbbá mindennemű pléh, lakatos-, kovács- és asztalos-szerszámok, ajtó- és ablakvasak, festékek és lakkok nagyban és kicsinyben a legolcsóbb napiárban kaphatók

Ivanovics és Herakovics
Belovar, Hrvatska. 1903

Segédkönyvelő

vagy könyvelő azonnali alkalmazást talál egy nagyobb iparvállalatnál. Szerb nyelvet bírök előnyben részesülnek.

1868

Cím a kiadóhivatalban.

Mindenféle gáz- és vízvezetékcsövet, kovácsoló- és lakatos-szerszámokat keresek megvételre.

1921

PETRÁSS LÁSZLÓ, gépjavitó ipartelepe

Megélhetését biztosítja, ki lapunk elárúsításával foglalkozik!

Lapelárusítók rikkancsok

magas jutalék mellett azonnal felvétetnek a kiadóban. 1902

6 JÁRATU MALOM

minden szerszám és géppel együtt eladó :-: Bővebbet:

ÖKRÉSZ ÁDÁM malomtulajdonosnál
Temerin (Bácsm.) 1916

Elfogadok mindennemű mechanikai javításokat, u. m. kerékpárokat, varrógépeket, kőtógépeket, fegyvereket, gramofonokat és minden e szakmába vágó munkálatokat. Fegyvereket jókarban tartás céljából is átveszek. A javításokat gyorsan, pontosan és olcsón eszközölöm.

HIRSCH ALADÁR műszerész
Vel. Becskerek, Pupivona (Árpád) u. 9. sz. hátul az udvarban 1825

P A P I R

és PAPIRKONFEKCIÓ

valamint az összes

IRÓSZERÉK NAGYBAN

minden mennyiségben, minden minőségben a legjobban vásárolható közvetlenül a nagyáruházban:

JUGOSLOVENSKA INDUSTRIJA PAPIRA

GUSTAV SELIGMANN, ZAGREB, Nikolićeva ulica 3. 1744 Telefon: 6-38. Sürgőnyim: „JIP“ Zagreb.

Kérjen árjegyzéket!

Az SHS állam legtehetségesebb papírnagyáruháza, mert

gyors,
olcsó és
szolid!

Karácsonyi cukorkaárukat gyártunk!

Kérjük t. vevőinket szíveskedjenek megrendeléseiket előjegyzés végett már most feladni.

1920

Ambrózia cukorkagyár R.-T. Vel. Becskerek

Értesítjük fogyasztóinkat, hogy összes termékeink forgalomba hozatalával a Bánát területén mint képviselőnket a veliki bečkereki

Steinitzer Géza-céget

biztuk meg. Nevezett cégnél kapható: elsőrendű benzín, petroleum, nyersolaj, vulkánolaj, gépolaj, kocsikenőcs, tovottzsir, továbbá rézgalic és kristályszóda.

1898

Danica

vegyi ipar részvénytársaság,
Zagreb, Bosna Brod, Koprivnica.

Egy öl elsőrendű száraz bükk- és gyertyánfa

felvágva, felaprítva és hazaszállítva **1500 koronáért kapható a**

Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fatelepén a Béga partján (volt Lučich-féle fatelep). Telefon 208.

844

Kindl F. és Társa

villamossági és műszaki cikkek kereskedése Veliki Becskerek, Nemanjine (Jenő herceg) ulica 5. szám.

Ajánl a legolcsóbb árak mellett villamossági cikkek erős és gyengeáramhoz. Villamos retousse készülék dr. Hollósy-féle szabadalom (fényképészeti célra). Irógépszallag minden méretben 30 K, orsón 35 K.

Kerékpárgummi belső és külső, valódi francia Michelin-gyártmány. Ugyancsak ezen gyártmányú gummiragasztó is. — Kénsav és sósav természetes, nem vízzel hígítva — Karbidlámpák, valamint égők, valódi nürnbergi gyártmány. Öngyújtók különféle elsőrendű áru, gyújtókövek, valódi Auermetall. — Alkalmi vétel: 3 drb. kevésbé használt strapa kerékpár (bicycli) szabadfutó. — Kevésbé használt kották nagy választékban: Keringő, indulók, kuplék, dalok, operettek, iskolák, gyakorlatok. — Végül a novisadi (ujvidéki) gyáraktárból azonnal szállítható: 1 drb. Siemens és Halske-féle dinamó, egyenáramu 100 volt, 70 amp., ford. 900 perc. 1 drb. dinamó, egyenáramu 120 volt, 35 amp., ford. 1400 perc. 1 drb. A. E. G.-féle dinamó váltóáramhoz, 200 volt, 1 K. W., ford. 2500 perc. 1 drb. A. G. E.-féle motor, egyenáramu, 220 volt, 14 amp., ford. 950 perc. 1 drb. motor, forgóáramu, 12 HP. 1 drb. motor, forgóáramu, 15 HP. comp. centrifugálpumpával. 1 drb. Max Lewy-féle 2 HP., 150 volt. 1 drb. Ganz-féle 28 HP. 1 drb. Ganz-féle 3 HP., ford. 1200 perc. — — — — — 1878